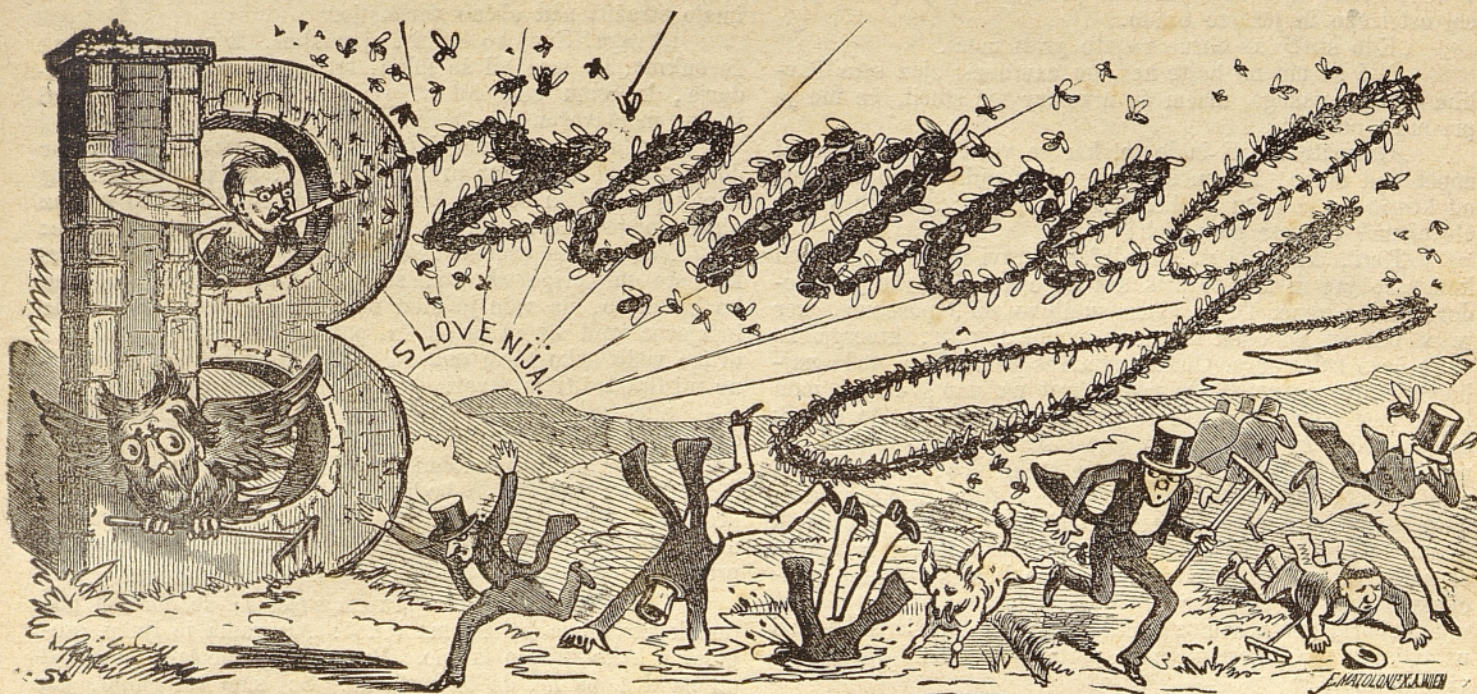

Izhaja po
dvakrat na mesec v Ljubljani,
kedar ga prebere
in ne konfiscira policija.

v lažnjivi obleki.

Vrednik Jakob Aléšovec.

Veljá celo leto 3 gld.,
pol leta 1 gld. 50 kr. in četrť
leta 80 kr.
za vsacega brez ozira.

Posamezne številke se dobivajo, če jih kaj ostane, po 15 kr. v administraciji „Za vodo“ hiš.-št. 250 v drugem nadstropji na ulice.

Kdor ga bere in ga ni kupil, se bo, ako se zasači, ostro kaznoval.

Pavliha gre k razstavi na Dunaj.

(Dalje.)

Zadnjič sem obljubil povedati, kako se mi je v razstavi godilo. Da ostanem moč beseda, bom nadaljeval, kar sem začel pripovedovati.

Kakor sem zadnjič pravil, prišel sem na mošnjici precej lajši, pa vendar srečno iz prve gostilnice. Bilo je okoli osmih zjutraj. Ker je bila večerja malo pičla, se je jel že želodec oglašati in me spominjati na prijateljeve klobase in njegov brinjevec. Oziram se toraj po kakem kotiču, kjer bi se obojega lotil, in najdem ga v neki veži, kjer se na stopnice vsedem; nisem hotel ravno, da bi mi Dunajčani v zobe gledali. Svojo torbico položim v naročje in postavim brinjevec na stopnico tik sebe; tako sem mislil prav v miru zajutrkovati, kakor gospoda pravi, ki na dan le po trikrat jé, kar bi bilo pa za nas kmete premalo, ker ne pridelamo kave ali „kofeta“.

Tode človek misli klobase jesti, pes jih pa jé. Komaj sem bil pomašil prvi kos v usta, kar pritaplja nekaj po stopnicah; ko se ozrem, da bi videl, kaj je, — šavs — in dvoje mojih lepih klobas visi v gobcu kosmatega, ne prevelikega pesá, kateri potem teče, kakor da bi mu za petami gorelo.

I, ti pošast ti, pravim jaz sam sebi, le čakaj, veselila se svoje tatvine ne boš. — Skočim za njim, a pes je hitrejši nog od mene, tako da, ko pridereva oba na ulice, mi pes zgine na nekem voglu; jaz z marelo za njim, toda kje je že bil! Ko vidim, da nič ne opravi, postojim in zdaj se spomnim, da sem steklenico z brinjevkam pustil na stopnicah, kjer sem mislil zajutrkovati, torbico sem bil sabo

vzel, ker sem jo imel opasano čez ramo. Toraj se vrnem in začnem ogledovati veže, ker sem bil v hitrosti pozabil, si jo bolj natanjko zapomniti. Daleč ne more biti, toliko vem, pa vendar veža je veža, če si je človek ni bolj natanjko ogledal, je ne more prvi hip zopet spoznati. Svojega brinjevca bi vendar ne bil rad kar tako pustil, da bi ga pil, kdor si bodi.

Tako sem pogledal že po večih vežah, a nikjer ni videti stopnic, na katerih bi moja steklenica stala. Na zadnje pridem vendar do ene, ktera se mi zdi, kakor da bi bila prava. Stopim toraj va-njo in res, — še stoji steklenica z brinjevcem mojega ljubljanskega prijatelja na stopnicah. Tudi na Dunaji so še pošteni ljudje, pravim sam pri sebi, stlačim steklenico v svojo torbico in grem iz veže.

Ko stopim iz hiše in se oziram po solncu, kje je južna stran, da bi prišel do „praterja“ v razstavo, me prime dva človeka pod pazduho in sicer tako trdno, kakor bi se bala, da bi jima ne ušel.

„Sapermensko“, se grozim jaz zavzet, „kaj pa hočeta? Ali mislita, da so moje noge tako slabe, da me ne neso same? Proč od mene, če ne, vama bom založil tako, da bosta koj sedem solncev videla.“

Pri teh besedah se zaženem in odtresem oba od sebe, da sta odletela, kakor da bi ju bil na tarčo dal. Toda kakor mačka sta zopet na nogah, prvi me zopet prime, drugi pa zabrlizga ali zapiska na piščalko in kakor bi trenil, obsulo me je polno policajev. Ti me zgrabijo in me, da-si se branim na vso moč, tirajo na policijo. Saperlot, si mislim, lepa je varnost na Dunaji, če človek vsakih deset korakov policiji v roke pade. Pa da bi le vedel, zakaj so me prijeli, in na policijo tirali.

To sem kmalu zvedel. Na policiji, kamor me je spre-

mila razen policajev še velika druhal ljudstva, me potisnejo v neko sobo, kjer sedi pri mizi precej velik gospod s precej ostrizeno in ježasto brado.

„Kdo ste?“ se obrne rogato proti meni.

„Nič se me ne bojte ne“, ga zavrnem; „jaz sem Pavliha iz Gorenjskega, nisem še nikomur nič storil, če me je pri miru pustil.“

„Govorite krajši in le to, kar se vaš praša“, zarohni zopet nad mano. Potem se obrne do mojih spremljevalcev, od katerih se je eden za lice držal, in praša: „Kaj je s tem človekom? Kje ste ga prijeli?“

Tisti, ki se je za lice držal, pravi na to: „Gospod komisar, jaz in moj tovariš sva ga opazovala, ko je ogledoval hišne vene. To se nama sumljivo zdi, posebno, ker je v obrazu podoben nekemu znanemu tatu, kterega že dalje časa zalezujemo. Obleko ima res nenavadno, toda najbolj zvit tat se preobleče po večkrat na dan, da bi nam laglje ušel izpred oči. In res, nisva se zmotila, ta človek ogleda več vež, kar stopi v eno, se ozira po nji in ko misli, da ga nihče ne vidi, vzame steklenico, ktera je morala stati na stopnicah, in jo pobaše v svojo torbo, v kateri mora še biti. Ko se hoče zopet tiho odplaziti, skočiva k njemu ter ga zgrabiva, a on naju vrže oba ob tla in morda bi nama bil še všel, ako bi ne bil jaz poklical s piščalko policijske straže na pomoč.“

„Toraj pri tatvini zasačen in se je še policijski straži ustavljal?“ pravi gospod in se obrne proti meni. „Kaj pravite vi na to?“

„I, kaj bom rekel? Smejal bi se“, odgovorim. „Zdaj bom pa jaz povedal, kako je bilo.“ In povem mu vse, kakor je bilo, in se pritožim, da sta me dva tuja človeka kar meni nič tebi nič pod pozduha prišla, kakor da bi Bog vé kaj naredil. Da bi še bolj pokazal, da je vse res, kar sem povedal, vzamem iz torbice steklenico in jo pomolim komisarju, da bi pokusil, da je v nji res moj brinjevec, kterega mi je podelil prijatelj v Ljubljani.

Komisar vzame steklenico, jo odmaši in poduha, pa hitro umakne nos, mi jo pomoli nazaj in pravi:

„To je brinjevec? Se mislite mar z mano šaliti ali pa mi zaudati?“

„Ej, pri moj Dunaj, da je najboljši gorenjski brinjevec“, odgovorim nevoljen, nastavim steklenico na usta in ga prav krepko potegnem. O ti vragova gnojnica! V usta mi pride neka mokrota, ktero pač polje rado ima in ovce ližejo, ki pa človeku nikjer ne diši. Fej! Brž pljunem to gnjusobo iz ust in sem se moral prav grdo zapačiti, ker se jame komisar in ž njim vred vsi drugi nazoči na vse grlo smejati. Ko se je smeh vlegel, pravim:

„Kako je li to? Saj sem na stopnicah pustil steklenico z brinjevcem, zdaj pa je v nji vse kaj drugega. Ali so na Dunaji čarovniki, kateri brinjevec spreminjajo v nekaj drugega?“

Jaz skoro ne vem, ali sem še tisti, kakor sem bil, se pogledam in potipljem in zdi se mi, da sem vendar-le še stari Pavliha. Čez nekaj minut me komisar zopet nagovori:

„Od kod ste?“

„Iz Gorenjskega“, mu odgovorim.

„To je nad Ljubljano na Kranjskem, ne?“

„Se vé da, to vsak otrok vé.“

„Po kaj ste prišli na Dunaj? K razstavi?“

„Kaj pa! Po drugem nimam hoditi, posebno pa ne, da bi se pulil s policaji.“

„Ali veste, kdo sta ta gospoda, ktera ste ob tla vrgli?“

„Kako bom vedel? Saj jih še svoj živ dan nisem videl. Zato se mi pa še bolj čudno zdi, da sta me kartako pod pazduho prišla, kakor da bi bili ravnokar v krčmi kakih deset bokalov skup izpraznili.“

„Ta gospoda sta detektiva, to je, policaja v navadni meščanski obleki in imata nalogo, zasledovati bolj nevarne

hudodelnike, kateri gredo pravim policajem izpod nog. Vi ste toraj storili hudodelstvo, ker ste razžalili osebe, ktere imajo stražiti nad občno varnostjo.“

„Vraga! Zdaj bo huda“, si mislim, ker sem bič doma že enkrat, ko sem bil še mlad, tri mesce sedel zaradi žandarja, kteremu sem bil v pijanosti puško iz rok iztrgal in čez mejo vrgel.

Mož me potem nekoliko trenutkov ostro gleda, kakor doma gospod fajmošter pri izpraševanju, kedar sem jim kaj napak povedal in so me prepričali, da ni tako; ko pa jaz nič ne odgovorim, poprime zopet za besedo in pravi dalje:

„Toda vaša osebnost se mi vidi poštena, tudi je to, kar ste mi pripovedovali, zelo verjetno; zatoraj naj vam bo kazeno to, da vam je med tem, ko ste pesa podili, kdo brinjevec izpil ali ga prelil in potem steklenico napolnil z drugo vodo. Ako toraj ona gospoda, ktera ste ob tla vrgli, ne mislita tožiti in stvari dalje gnati, smete iti.“

Skrivna policaja v meščanski obleki se pogledujeta in da-si se tisti, kateri je imel nekoliko oteklo lice, malo kislo drži, vendar prikimata komisarju, kateri mi na to še reče:

„Idite toraj, toda bodite, dokler ste na Dunaji, bolj previdni, kakar ste doma na kmetih navajeni. Le pazite, da ne pridete zopet v kako zadrego, iz ktere bi morda ne prišli tako lahko, kakor zdaj. Z Bogom!“

„Tudi vi z Bogom!“ pravim vesel in se obrnem potem k skrivnima policajema rekoč: „Če vama je ljubo, stopimo v kako bližnjo krčmo. Prav rad ga plačam en bokal ali pa dva, pa ne, da bi zamerila. Saj smo vsi ljudje, jaz imam kmečko suknjo, vi dva pa gosposko, le to je razloček. Doma sem že večkrat z gospodo pil. Pojmo, če vama nisem pre priprost. Saj smo šli na policijo vkup, pojmo pa še v krčmo.“

Skrivna policaja se zopet pogledata, potem gresta za mano iz sobe. V veži ju počakam in pravim: „Vama je gotovo bolj znano, kakor meni, kje se dobi najboljša kapljica, toraj peljita me kam.“

Zunaj sta z mano bolj prijazna, peljeta me res v gostilnico, kjer smo ga potegnili brž en bokal, več ga moža nista hotela piti. Tam smo se še nekaj pogovarjali in se popolnoma sprijaznili. Vino je bilo drago, 1 gold. 60 kr. bokal, pa plačal sem ga, vesel, da me homatija s policijo ni več stala. Ko stopimo iz krčme, pokažeta in popišeta mi še, kako in kam mi je iti, da pridem do „praterja“ v razstavo, potem gresta svojo pot, jaz pa svojo.

Toda Dunaj ni vas, ulic je toliko, kakor na njivi krajev in kmalu nisem vedel, kje sem in kam grem. Sklenem toraj prašati koga za pot. Vstopim se pred človeka, ki je prišel hitrih korakov proti meni, kakor bi ga kdo podil.

„Prijatelj“, ga nagovorim, „vi gotovo veste, kako se pride najprej v prater k razstavi.“

„Da, vem, vem“, pravi in me meri od nog do glave. „Naj hitreje se pride z vozom, ako pa znate urno teči in veste najbližjo pot, boste morda še prej tam.“

Reče, se zasuče in gre.

„Saperlot“, si mislim, „ta je moder. Kratko, pa dobro.“ Grem toraj dalje in se oziram po komu, kateri bi ne bil tako kratkih besedi. Proti meni korači priležno lepo oblečen gospod, kateri se enako meni po ljudeh in štacunah ozira. „Temu se ne mudi tako, kakor unemu“, pravim sam pri sebi, „tega boš prašal.“

Toraj se mu spodobno odkrijem in pravim:

„Prijatelj, bi mi ne hoteli povedati, kako naj grem, da pridem k razstavi v prater?“

Gospod se vstavi in me kakor prejšnji pogleduje od nog do glave; potem pravi jako prijazno:

„O, z veseljem! Tudi jaz sem se tje namenil, greva lahko skup. Le z mano pojte!“

Vesel, da sem naletel na tako prijaznega človeka, stopim v vrsto ž njim in tako koračiva naprej. Potoma me izprašuje marsikaj, kje sem doma, kaj sem in če sem se z denarjem prevedel, ker je na Dunaji velika dragina.

„O, kar se tega tiče“, mu odgovorim, „me ne skrbi. Predno bo možnja prazna, se bom lahko vsega popolnoma nagledal.“

„Tako!“ pravi na to, „ali imaste vse pri sebi?“

„Vse! Zakaj bi ne imel? Sam sebi vsak največ zaupa in do podloge životnika, kjer imam žep, mi ne pride nihče, da bi ga jaz prej ne zapazil.“

„Hm! Toraj se ne bojite tatov, ki iz žepov kradejo?“

„Jaz ne!“ pravim. „Se mi je že pripetilo nekaj takega, pa sem tatu zasačil, predno je prišel do pravega.“

„Tako? Toraj ste bili že kdaj na Dunaji?“

„Bil sem, a vendar ne dolgo, sem se prakmalu naveličal.“

Tako sva se pogovarjala, da prideva do praterja in do vrat, kjer so se ljudje drenjali. Moj spremljevalec kupi za oba vstopnice, jaz sem mu že poprej dal goldinar, in tako vstopiva.

Moj Bog, kaj se vidi, kaki so prostori! Meni kar mr-goli pred očmi, ne vem, kaj bi na prvo gledal. Mnogo stvari je še v zabojih, vidi se, da še niso vsega razstavili, kar se jim je v ta namen poslalo. Najprej stopiva v tisto velikansko poslopje, ki je podobno nekoliko naši gobi, vsaj tako streho ima, toda je veliko, veliko viši in širji. Meni se zdi, kakor bi bil v kaki cerkvi, samo da je vse neizmerno prostorno, komaj se strop vidi. In kaj je že tukaj razstavljenega! Človek bi gledal in gledal, pa bi se nikdar ne nagledal, toliko in tako čudnih in lepih stvari je tukaj videti.

Jaz bi bil že v tem prostoru skoro oči pozabil, pa moj prijatelj me priganja rekoč, da, če bom tako natančno in počasi vsako reč gledal, ne bom ogledal vse razstave v dveh letih. Tudi je dalje doli še mnogo lepših stvari, pri katerih se bo tudi on dalje mudil in tudi meni razlagal, kolikor bom hotel.

„Toda zdaj najprvo“, nadaljuje, „bo treba, da si malo okrepcava želodec. Ne daleč od tu je gostilnica, v kateri se dobi dobro kosilce in prav sladko vino ali pa prav mrzlo pivo, kar vam bo drago. Jaz moram reči, da sem že prav potreben. Toraj če se vam ljubi, idite z mano!“

Tudi meni se je ta beseda pametna zdela, toraj grem vesel, da sem še koga dobil, ki je na Dunaju znan in mi hoče drušino delati. V gostilnici, kjer je bilo vse prav gosposko, naroči moj spremljevalec vina, rekoč, da ga jaz gotovo rajši pijem, kakor pivo — kar je res — in nekaj mesnega zraven za podlago. Drago bo, to sem koj čutil, ker so bili natakariji tako nobelj, kakor pri nas doma okrajni glavariji, in še bolj. Pa naj bo, si mislim, saj je tudi to nekaj vredno, da sem dobil tako nenadoma takega prijaznega spremljevalca, kateri se ni sramoval moje kmečke suknje. Da bi mu pokazal, da jaz tudi kaj premorem, sklenil sem plačati za oba, naj bi stalo, kolikor bi hotelo.

Prva steklenica kmalu poteče, jaz rečem prinesiti drugo. Vino ni bilo slabo, meni se je zdelo še celó precej močno, a vendar se nisem bal ničesar, saj ga precej nesem. Moj tovariš mi pridno nataka in ko poide druga butelja, ukaže prinesiti tretjo. Jaz pravim, da mislim, da bo zdaj dosti, on pa mi odgovori:

„Kranjci, to vem iz skušnje, se vina ne bojè, pokažite tudi vi, da ste Kranjec, sicer vam ne verjamem, da ste. Toliko, kakor dozdam vi, ga pije vsak Dunajčan na tiše.“

„O, pri moji veri! Toliko ga pa že še nesem, kakor trije Dunajčani skup“, odgovorim jaz, „in vam tudi hočem pokazati, da ga nesem. Natakariji, še dve butelji, za vsacega eno, bom videl, kateri ga bo prej izpil.“

„Dobro, dobro, velja“, se smeje moj tovariš, „skusi-siva se.“

Natakariji prinese naročeni butelji, odmašiva ju in izpijeva v prav kratkem času. Samo to se mi je čudno zdelo, da je moj tovariš skoro po vsakem kozarcu ven šel, rekoč, da mu je malo vroče, a prišel je hitro nazaj. Jaz sem že

jel malo v glavi čutiti, toda pokazati nisem hotel svojemu tovarišu, kateri se je videl bister, kakor da bi samo vodo pil. Še par butelij sva izpraznila, jaz čutim, da bo kmalu po meni, in pokličem natakarija, da bi plačal. Moj tovariš sicer brani, rekoč, da me je on povabil, a vendar se udá, ko jaz za trdno rečem, da bom plačal jaz vse. „Naj pa bo“, pravi, „zajuterk vi, kosilo jaz.“

Šentano je bil drag ta zajuterk! 32 gld. za oba, tako da sem moral petdesetak menjati. Toda kar sem rekel, sem rekel, tudi nisem hotel pokazati svojemu tovarišu, da mi je toliko za denar. Človek se mora obnesti o pravem času.

Ko greva iz gostilnice, se mi že nekoliko po glavi vrti in noge se mi šibijo, kakor da bi bil postal dva centa težji v dveh urah. Tudi se mi zdé pota šembrano ozka.

„Vam je slabo, prijatelj?“ prša moj spremljevalec. „Morda bo dobro, če greva na črno kavo. Dajte mi roko, jaz vas bom peljal, bo kmalu bolje, da sva le na čistem zraku.“

Te besede so mi še donele po ušesih, dalje nisem razumil ničesar več. Le toliko se še spominjam, da me je prijatelj peljal iz razstavnega prostora ven proti mestu; kam, tega še zdaj ne vem. Postal sem bil tako neznano zaspan, da sem le vedno na tla silil in bi bil zaspal, če bi me bil kdo prav v kako lužo ali mlako položil. Zaspanec me toraj premaga in ob vso zavednost sem. — —

Zbudim se na trdi klopi, težka glava me na vso moč boli in oči so skoro popolnoma zatekle. Težko se sklonim po koncu in se oziram, kje-li sem. Sobica se mi zdi precej ozka, brez vsega drugega orodja razen klopičè, na kateri sem bil ležal, in zraven mene na tleh stoji vrč, najbrže z vodo napolnjen. Strašno me žeja, toraj sežem po vrču in ga nesem k ustni, toda v vrču bila je taka slaba voda, da je ne morem nikakor piti. Stopim na noge in grem proti vratim, toda zaprta so. Jamem jih rohcati in razbijati po njih, in res, kmalu se čujejo zunaj koraki, ključji zarožljajo, vrata se odpro in pred mano stoji človek, kteremu se na obrazu vidi, da je trdega srca kakor kamen. Pri nas so taki briči in jetničarji, toraj tudi na Dunaji ne bo dosti drugače.

„Kaj bi radi“, zarohni nad mano, „da ropotate, kakor da bi hoteli hišo podirati?“

„Povejte mi, kje sem in kako sem prišel sem?“ odgovorim. „Kaka gostilnica je to, da se ljudje v sobe zaklepajo in se jim še postelja ne dá, kakoršna se spodobi človeku, ki lahko plača.“

In da bi pokazal, da nisem berač, sežem v prsni žep. — „Za božjo voljo, kje so moji denarji!“ — Žep je prazen, kakor da bi ne bilo nikdar nič v njem. Kaj bo pa zdaj!

„Pojte z mano“, veli mož s ključji in gre pred mano, jaz za njim, kakor človek, ki ima biti sojen. Prideva do nekih vrat, brič jih odpre in me porine v sobo. Ko vstopim, se mi zdi, kakor da bi bil že kdaj tukaj. Pri moji veri! bila je ravno tista soba, v katero so me včeraj prignali skrivni policaji. Tedaj sem zopet na policiji. Pa zakaj?

Komisar — bil je ravno tisti, s katerim sem imel včeraj opraviti, mi reče, da se vsedem, kar sem prav rad storil, ker sem se na nogah komaj držal.

„Kje ste bili včeraj?“ me vpraša popolnoma resnobno.

Jaz mu povem vse, kar sem vedel, kar sem še spominjal. On narekuje pisarju, kar jaz pravim, ko pa rečem, da nič več ne vem, pravi:

„Kaj se je dalje zgodilo, boste zdaj slišali.“ Pozvoni in ko pride klicani služabnik, mu reče: „Pripeljite jetnika iz št. 18.“

Meni je prav slabo pri srcu.

„Gospod komisar“, pravim, „to naj še vse bo, toda jaz sem tudi prav čisto ob ves denar. Bog vé, ali sem ga zgubil ali mi je bil vkraden. Morda bo gospod, ki me je prijazno spremljal in vodil po razstavi, kaj vedel povedati. Škoda, da ne vem, kaj in kdo je.“

„Boste kmalu zvedeli“, pravi komisar. Vrata se odpro

in notri stopi pred bričem — moj spremljevalec včerajšnjega dne.

„No, hvala Bogu, da ste tukaj“, pravim, ustanem in mu grem naproti, da bi mu roko pomolil. Toda gospod me grdo pogleda, stopi korak nazaj in reče zaničljivo:

„Kaj mi hoče ta človek? V svojim življenji ga nisem še nikdar videl.“

„O ti vrag ti“, pravim jaz, „nikdar me ni videl! In včeraj sem plačal za-se in za-nj 32 gld. I, ali me res več ne poznate?“

„O, ne bo vas poznal ne“, odgovori namesto njega komisar. „Ljudi, ktere opijejo in potem okradejo, te sorte potepuhi nikdar ne poznajo.“

Jaz gledam debelo, kakor zaboden vol.

„Naj vam povem jaz“, nadaljuje komisar, „kako se je potem z vami godilo, ko ste prišli ob zavednost. Ta-le naši policiji dobro znani potepuh in tat se vam je pridružil, da bi vas okradel. Iz tega namena peljal vas je v gostilnico, kjer vas je vpiljanil, potem vas je vlekel v neko slabo znano kavarno, kjer vas je z neko štupo, ktero vam je stresel v kavo, še bolj omamil. Ko je videl, da ste popolnoma ob zavednost, najel je voz in se peljal z vami iz mesta. Med potom stopi iz voza in veli vozniku, da vas pelje še naprej. Voznik stori to, vas pripelje v imenovani mu kraj, kjer pa spozna, da ste popolnoma ob zavednost. Ker ne ve nikamur z vami, pripelje vas sem in oddá policiji, ktera vas je hranila v varno sobo.“

„Glej ga vraga no“, spregovorim jaz, „kaj je počenjal z mano! Pa naj bi vse to še bilo, toda jaz sem tudi ob ves denar, kar sem ga imel pri sebi.“

„Le poslušajte me do konca“, mi seže komisar v besedo. „Ko vas je ta človek tu popustil, podal se je po drugi poti nazaj v mesto, oziraje se na vse strani, če gre kdo za njim. Pride do svojega stanovanja in pozvoni vratarju, da bi mu odprl. Predno pa pride vratar, stopita dva skrivna policaja k njemu, ga zgrabita in mu velita, da gre ž njima. Mož se prestraši in spusti v tek, teda kmalu ga doideta vnovič in s pomočjo tretjega stražnika ga vstavita. Ko vidi se popolnoma zajetega, vrže nekaj od sebe, in to, kar je vrgel, bila je ta-le usnjata listnica za denar, ktera vam bo morda znana.“

Pri teh besedah mi pokaže usnjato listnico, ktero sem koj spoznal, ker bila je moja.

„Prepričajte se, ali je ves denar v nji, kar ste ga imeli“, me praša dalje.

Hitro odprem listnico, preštejem denar in z veseljem vidim, da ne manjka dosti, k večemu kakih 5 gld.

„Hvala Bogu“, se oddahnem, „da le več ne manjka. Naj bo že petak, kjer hoče, da je le to še tukaj. Kako pa, da se je vedelo, da je ta gospod — ne, ta tat mene okradel?“

„To je dobrotá skrivnih stražnikov varnosti ali detektivov. Ona gospoda, ktera sta včeraj vas sem pritirala, šla sta od daleč za vami, ker se jima je zdelo, da se vam bo kot neizkušnemu kmetu najprej pridružil kak žepni tat ali kaj tacega. Ko sta vas videla iti s tem človekom v razstavo, se jima je koj kaj tacega zdelo; toraj vaju nista izpred oči spustila. In na ta način bilo je mogoče obvarovati vas škode in vjeti jako nevarnega žepnega tatú, ktereга smo že davno sledili. Zdaj ga bomo izročili deželni sodniji.“

„Kaj pa bo z mano? Ali sem opravil? Ali mi je kaj plačati? Prav rad kaj dam.“

„Tega ne! kar se je zgodilo, je dolžnost straže občne varnosti. Vi smete iti svojo pot, opominjam vas le, pazite, da zopet ne pridete v tako zadrego. Ne trpite, da bi se vam kdo pridružil, kogar ne poznate, in varujte svoje žepe.“

„Če je taka“, pravim vesel, „se prav lepo zahvalim. Povejte gospodoma, ki sta me rešila iz rok tega človeka, da jima plačam toliko, da bosta oba pijana, se vé, če mi ne bosta zamerila.“

Komisar se mi nasmeje in reče:

„To ni navada tukaj! Le pojte in varujte se takih potepuhov, kakor je ta-le, le dobro si ga oglejte.“

Zdaj še le se obrnem proti svojemu spremljevalcu, kteri je stal zabuhnjega pogleda tik strožnika. „Fej, sram te bodi“, mu pravim. (Čemu bi tacega vikal?) Škoda za tako lepo obleko, ki pokriva tako grdega človeka. Fej te bodi!“

Komisar ga ukaže odpeljati, potem preštejeva oba še enkrat denar, on zapiše znesek, dá meni podpisati protokol in me izpusti, rekoč, da sem vse opravil. Pristavi le še, da naj zlasti tam, kjer bo veliko ljudi kako stvar gledalo, ne pozabim nikdar na tatove in svoje žepe, ker policija ne more povsod biti. Jaz se mu še enkrat zahvalim, kakor najbolj vem in znam, in grem iz sobe.

Tako se mi je godilo drugi dan na Dunaji. Prihodnjič bom povedal, kaj sem še dalje doživel.

Judje na Dunaji.

Davno že so Judje nehali verovati, da obljubljena jim dežela, v kteri teče mleko in med, ni v Palestini, davno so že spoznali, da bi jim Palestina rodila le kamnje. In ker so to spoznali, ozirali so se po široki zemlji po boljši deželi, kjer raste kaj boljega, kakor kamnje, in zagledali Avstrijo, posebno Dunaj. Jud pa ima bistro oko in še bistrejši um, toraj so precej spoznali, da mora biti obljubljena jim dežela Avstrija z glavnim mestom Dunajem.

In ko so to spoznali, vzdignili so se sinovi Izraelcev, razkropljeni po svetu in prodajajoči ževeplence, žajfo in gumbе, vzeli svoj kapital, ki je bil en groš ali dva, in romali proti Dunaji, da zasedejo obljubljeno jim mesto in potem tudi deždo.

In zasedli so jo. Prišel je jud umazan in strgan do Dunaja, tam se umil in oprál v Donavi, pričel kupčijo s strganimi šlebedri in hlačami, s pobitimi lonci in pošepanimi čevlji: potem si je napravil branjarijo in trževal z žganjem in enako robo tako dolgo, da je ustanovil kako akcijsko društvo, kako banko itd. In ljudje so se trgali za delnice, leteli iz vseh krajev obširne Avstrije in se lovili na limance dobička.

In jud si je kupil ali zidal na najlepšem in najdražjim prostoru Dunaja palača, se vozil z 12 konji in zdržaval po 6 ali še več glediščinah igralk ali plesalk. Računal in štel je le po milijonih, stotisuč mu je bilo toliko, kakor nam komu keber, še zmenil se ni za-nje. Pušil je smodke po 5 gld. in večerjal za 2 ali 300 gld., ceneje se mu je zdelo sramotno. Zakaj ne? Saj je dobil na borzi po pol milijona na dan, in če je tudi ravno toliko zgubil, se je zmenil za to toliko, kakor nas kdo, ki zgubi pri „taroku“ 2 solda. In tako so molzli in molzli neumne lahkoverne tiče, ki so se jim vjeli v mreže in na limance.

Prišel pa je čas, ko je žakelj prenapolnjen počil, kakor nekđaj, ko so Rimljani obsuli mesto Jeruzalem. In delnice so padle od 250 gld. na 1 gld. 50 kr., in tisti, ki so imeli po 5 milijonov, postali so berači in niso mogli plačati „diferenc.“ In nastal je velik jok med judi, nekteri so se vstrelili, nekteri obesili, nekte pa je zgrabila težka roka policije in jih tirala v samotno ječo, kjer se ne baranta več s papirjem in ne slepari lahkovernih ljudi.

Pa roka povračevanja zadela ni samo judov, ampak tudi tiste, ki so se ž njimi pečali in jim zaupali svoje groše, da bi jim nesli velike obresti. Tako je nastal jok in stok po celi deželi in še tudi pri zunajnih narodih, kteri so šli vabijočim judom na limance.

In zdaj se bodo ti judovski milijonarji zopet razkropili po deželah in ponujali delnice, loterijske srečke in morebiti čebulo in gumbе. In ljudje se bodo zopet lovili na delnice in loterijske srečke in pošiljali denar judom, da ga nalože na visoke obresti, kajti lakomnost človeška je nenasitljiva. Osel gre

na led, toda, če pade, ne gre več; človek pa je take narave, da hodi tako dolgo na led, dokler se popolnoma ne ubije in ne more več iti.

Vse to se je zgodilo maja meseca 1873. leta; kdaj se bo zopet kaj takega zgodilo, tega ne moremo povedati, zgodilo se bo gotovo še, a kdaj? To ni zapisano v knjigi sleparije.

Različni pripomočki.

(Iz nemčurske lekarnične knjige.)

Zoper živinsko kugo. Ako v kakem kraju živinska kuga razsaja, tako, da je nevarnost nalezljivosti jako velika, se pošlje v okuženi okraj nekoliko ljudi, kateri imajo nalogo, kmete podučevati, kako nevarno in vladi neljube je, če se pri volitvah volijo slovenski poslanci in nemčurji propadajo. Če se kmetje poprimejo nemčurske vere, potem je vse dobro.

Zoper hude kozé. Če se zvé, da so v kakem kraju hude kozé, na kterih ljudje mrjô, je dobro, ako se v kakem mestu na deželi napravi kaka pojedina, h kateri se povabi kolikor mogoče nemškutarjev, pa tudi nekaj slovenskih posestnikov, kateri naj se skušajo preobrniti in prekrstiti v nemškutarje. Da se pri takem obedu spreobrne le en sam Slovenec, potem je namen dosežen, posebno, če pride še poslanec Zagorec zraven. Kozé so jako nevarna bolezen, toraj bi bilo dobro, povsod, kjer se pokažejo, napraviti brž tako pojedino, da se preveč ne razširijo.

Zoper kolero in druge kužne bolezni. Če se je v kakem kraju pokazala kolera ali enaka kužna bolezen, treba je ostro paziti na vse slovenske časnike in jih pridno konfiskovati, kajti znano je, da se po slovenskih listih kuga najbolj širi in raznaša. Ta pripomoček pomaga pri vseh boleznih sploh, toraj nikdar ne škoduje, kakor homeopatika. — Če bi pa kolera vendar-le ne odnehala, naj se „Sokolu“ prepovedo vsi izleti na kmete.

Zoper bolezen vinske trte. Ta bolezen se odpravi najlažje, ako si vsak, v čegar vinogradu se je pokazala, naroči „Tagblatt“ ali „N. F. Presse.“ Pred resnico v teh listih pobegne vse, celó bolezen vinske trte.

Zoper preveliko sušo. Kedar že tako dolgo ni deževalo, da zemljo povsod sijá, napravi se naj v ljubljanski kazini kak „banket.“ Govori pri takem „banketu“ so tako vodeni, da bo po vsi deželi dosti mokro. Tudi je dobro, ako se c. k. uradnikom pri takem primerljaji plača povikša, kajti čim manj pridelava kmet, tim bolj je uradnik višje plače vesel.

Zoper povodenj. Če je tako dolgo in močno deževalo, da je po nižjih pokrajinah nastala povodenj, je najbolje, ako vsak svoje groše hitro pošlje dunajskim judom, kateri obetajo velike obresti. Kdor to stori, temu je „Brencelj“ porok, da bo kmalu — popolnoma suh.

Čudež nemške kulture.

Znano je, da se nektare živali, n. pr. škorec, papagaj, nauče nekaj človeškemu jeziku podobnih glasov in besedi. Naš domač golob pa se navadno kaj takega ne nauči, če bi se človek še tako trudil in vkvarjal ž njim.

Tim bolj se bo čudil svet, ako zve, da imajo v Šentjurju na Gorenjskem „goloba“, kateri ne zna samo prav po domače gorenjski, ampak tudi nekoliko nemških besedi govoriti, tako, da ga človek, ki nemški zna, skoro razumi. Da ta naša novica ni bosa, kaže to, da se je ta golob celó v večji družbi v ljubljanski kazini po nemški produciral in sicer tako, da je marsikdo razumil to, kar je govoril.

In veste, kdo je ta čudež naredil, kdo je naučil „goloba“ nekoliko nemški govoriti? Slovenci ne, sploh nihče drugi ne, kakor nemška kultura, nemška šola.

Živila nemška kultura, koja celó „golobe“ nauči govoriti nemške besede!

Krišpin Krišpovič.

Nego tist Zagorec, to je namreč deželni poslanec in žage posestnik na Dolenjskem tam v Št. Jerneji blizo, ta je moj mož in to tim iz zgodovinskega, čim iz jezik-oslovskega stališča sem. In zakaj je ta Zagorec, ki nosi dolge hlače, meni všeč? Zato, ker je popolnoma Kranjec, in prav star Kranjec, da-si on ravno še ni tako star, da bi ne mogel še starejši biti. In zakaj je ta Zagorec popolnoma star Kranjec? Zato, ker gre k pojedini, tudi 60 milj daleč, če bi moral toraj on tudi dva dni prej sesti na svoj voz in vpreči belca, da ga pelje dva, tri dni daleč k pojedini, koja ga nič ne stane.

In za te požeruhovosti voljo jaz občudujem tistega Zagorca v dolgih hlačah in kratki suknji, kakor tudi, kar sem že omenil, iz zgodovinskega in jezik-oslovskega stališča sem. Zakaj iz zgodovinskega? Zato, ker je bil „Jože“ voljen po slovenskih kmetih v deželni zbor, kjer je nekaj let sem, dokler se niso Dežman tako ponižali, da so Jožetu rekli „gospod Zagorc“ in potem ž njim ponižno govorili, kakor ne govori velik gospod z bornim, zarobljenim kmetom, ampak kakor kmet s kmetom ali pa velik gospod z velikim gospodom. Ta trenutek je odločil za našega „Jože-ta.“ Dežman, kateri so sami gospod, so mu rekli „gospod“, toraj ni bil od tistega trenutka sem „Jože“ več „Jože“, ampak bil je „gospod Zagorc“, ker so mu Dežman tako rekli, Dežman pa ne govore tako tje v en dan, zategavoljo je moral „Jože“ tudi pokazati, da je „gospod Zagorc.“

In to je pokazal s tem, da je šel k pojedini v Krško in se tam Dežmanu zapisal. Dal je od sebe tamkaj tudi zgodovinski govor in povedal marsikaj, kar je bilo „Tagblattu“ jako všeč. Kedar kak vojak, če še tako malo vé, preskoči iz enega tabora v drugega, poslušajo celó generali, kar jim pripoveduje. In „gospod Zagorc“ pripoveduje, da je bil v slovenskem taboru le „Jože“, kar se pa ne spodobí, že zategavoljo ne, ker ni, kdor koli si bodi, ampak ima žago.

Na dalje mi je všeč „gospod Zagorc“ iz jezik-oslovskega stališča sem. Kajti on je pri ali marveč po pojedini govoril in govoril je nemško, ali vsaj je mislil, da je bilo tisto, kar je govoril, nemško. Da „gospod Zagorc“ nemški jezik zná, bo vsak verjel, kdor vé, da „gospod Zagorc“ „Gemajndarco“ bere in sem ter tje tudi razumi ali vsaj misli, da jo razumi. Tudi je moral ta govor „gospoda Zagorca“ biti jako tehten in važen, ker se je več let sem za-nj pripravljaj, kajti v deželnem zboru „našega Jožeta“ ni bilo nikdar slišati, iz česar gotovo sledi, da je svojo modrost in jezičnost za krško pojedino hranil. Govoril je neki tako ginljivo, da so jeli celó kapuni in purmani, ki so bili ravno pred govorom pokopani po želodcih, na ves glas jokati in da gospodu Podboju, kateri je bil, se ve da, nazoč, še dandanes piške po trebuhu čivkajo.

In o takem, miru človeškega želodca škodljivem go-

voru slavná c. k. policija nič ne vé, med tem, ko komaj čaka, da bi tega „Brenceljna“ konfiskovala, kar pa nikdar nikogarkoli ne zavira, naročiti se tega „Brenceljna“, kedar koli in za kolikor časa koli se mu poljubiti ljubi.

Rešpehtarjova kuharica.

Zdej nej pa še kdo pride in reče, de je kej štantek na tem svet. Jest sem že tolk spro-bala, de ne verjamem kmal kej v en dan, de b' blo gvišno, pa vender zdej, k' sem že v Jbljan skor vse hiše obrajmala, sem rajtala, de bom vender eno dobila, k' men in moj geržoft ne bo treba glih koj avfkindat. Pa se je spet toko vraj-mal. Še enga bertaha nisem prov vmazala, pa sem mogla dan gor dat, desglih rada velik po-trpim in marskej ajnšte-kam, kar b' kakšna druga ne, zato, k' vem,

de so vsi ldje belj al menj žleht, gospodje kakor frave.

Štirnajst dni sem bla vakant, potlej mi je pa cubringarca narekomandirala eno fravo, k' so gospod tud en tak giltoven iblajtar. Šla sem ke, zato k' imam rajš mal boljš lon, koker slabo behandlengo al pa narobe. Pa desglih mi je cubringarca to fravo na vse viže hvalila, vender ni vsaka fajn gospa, k' hod v židanih gvantih. To sem tud jest plombirala.

Frava so ves ljub božji dan na zof ležal, cajtenge al pa tiste bukle bral, k' se jim prav „romane“ in k' se ldje ž njim ferderbujejo, koker otroc s cukerberkam zobe, in brenkal na tist fortipjano, pa zmerej glih eno vižo. V kuhngo so peršli glih per legnat kej pogledat, pa so glih tolk zastopil od kuhenge, koker jest od dohtarstva. Še soka b' ne bli znal skuhat, desglih je to toko anjfoh. Prov za nič družga se niso pekimral, koker za puc, špenciranje al pa de b' jim kdo hofiral, to se reče, se šmajhlal in njih lepoto hvalil. Če je pa doma v hiš vse voreng, če bodo imel gospod spegljano srajco al pa spucano suknjo al per hlačah in srajcah vse knofe, za to niso nikol prašal in morbit b' bli gospod šli kterkrat umazan ven, k b' ne bla hišna se sama za to kimrala.

K' so peršli gospod iz kanclije, je bla ta prva beseda: „Ti, kam bova šla pa dons zvečer? Ni nič tejatra, sojereje al pa kakšne druge untergoltenge?“

Vselej, keder so šli na špencir, se je perkomentiral k njim en mlad gospod, mende je bil en komisar, od kterga so zmerej pravli, de jim vé take fletne perpovedvat, de se zmerej smejajo. En cajt je le po sternala in na družih špencirangah nosil za njimi pled al pa fehar, če ga niso sami nugal, potlej je pa začel tud v hišo pezuhe delat in kedar je šel, so mu šli frava sami do štang posvetil. Dokler je bil not v cimru, je bil pa tak smeh in žvrgolenga, de se je moglo na gaso slišat. Men se vsa ta komedja ni nič dopadla, posebno za to ne, k' je ta mlad komisar, nabiksan in frezeran, koker de b' bil glih iz škatelce skočil, nejraj tist cajt peršel, preden so gospod, k' so šli zvečer vselej v kofegovs al pa na pir, in k' so potlej gospa hišni rekli, de nej pride vselej per stranskih durih povedat, če bodo šli gospod. Enkrat je bla hišna mal bolna in je mogla iti koj v postljo, kar pride spet tist mlad komis. Čez en cajt pri-

dejo frava k' men v kuhngo, k' sem glih en šnicelj ravnala, in mi reko: „Dons je Tona bolna, pa ti mal pomerkej, kdaj bodo gospod peršli, in mi prid meldat, de pridem v cimer k večerji.“ — „Bom že merkala“ jim pravim, pa se m' je že tega dost zdel, zato sem sklenila, vsem tem kome-djam en konc storit.

Čez kakšne pol ure slišim gospodove šrite po štengah in k' stopjo v kuhno, me prašajo: „Al so gospa domá?“ — „Domá“, sem rekla, „tam-le v zic-cimri so.“ Gospod gredo v zic-cimer, pa komej se vrata odpro, kar zaupijejo gospa, koker de b' jih bil kdo zabodel, jest tečem, k vratim, pa tam me tist komis, k' perbuči iz cimra, koker iz kanona kugla, skor okol vrže, toko de sem se glih komej še zdržala na nogah, in leti ves zmrušen in ferlegnat ven in po štengah doli, desglih mu frava niso posvetil. K' čem stopit v cimer, mi gospod pred nosom duri zaloputnejo, de b' me bil kmal left zadušil; le tolk sem mogla še vidit, de so frava brez ferštamenta na zof ležal, koker de b' bli mrtvi. —

Kaj se je polej zgodlo, nisem vidla, le gospod so strašno šinfal in špotal gospo, gospa so se pa jokali. Šnicelj je drug dan pinč snedel.

Frava so mogli strašno slab spat, zato k' so zjutrej, k' so odšli gospod v kanclijo, koker hudournik perletel nad-me, zakaj de nisem bla peršla meldat, de gredo gospod dām. Jest sem pa rekla, de za take poštne aufpasarce jest nisem in toko sva se do dobrega skregale, de sem šla še koj tist dan iz dinsta. Zdej ne vem, kaj so tam za eno dobli, samo tolk vem, da tist komis še zmirej laz za gospo, samo belj skrivaj.

Jest sem pa spet tam, ker sem bla preh in če kdo ve za kakšen dober dinšt, nej mi pove al piše, sej glih zastonj ne pogervam. Če pa dolg ne bo nič, se bom mogla v cajtenge dat, k' je zdej že taka vorenga. Zato se pa še tud tukej vsem rekomendiram. Moj komplement! Adijo!

Neumni pogovori.

Tine. Ti, Tone, zdaj se bo pa vender-le treba za-varovati.

Tone. Zakaj?

Tine. Zato, ker nam Mladostloveni s strelo žugajo.

* * *

Jaka. Krški Hočevár je napravil pojedino, h kteri je blizo 100 ljudi prišlo. Kaj praviš k temu?

Jože. Nič! Čudim se, da jih ni več prišlo, ker je hilo vse zastonj.

Jaka. Kako misliš to, zastonj?

Jože. Pojedina je bila zastonj — za tiste, ki so prišli, in za gosp. Hočevarja.

Jaka. Jaz te še zdaj ne razumim.

Jože. No, tisti, ki so prišli, so zastonj jedli in pili, ker je gosp. Hočevár plačal. Gospodu Hočevarju pa je bila zastonj, ker je zastonj plačeval, on namreč ne bo to, kar misli, državni poslanec.

Jaka. Ha, ha! Res je taka!

* * *

Jože. Kak razloček je med Zagorcem in njegovim mlinom?

Tone. Hm! Njegov mlin klopoče, on pa včasih klepeta.

Jože. Ha, ha! To že, pa še nekaj.

Tone. No, kaj še?

Jože. Mlin otrobe melje, Jože Zagorec jih pa le veže.

Komisija pri nas in slovenščina.

V nekem kraju blizu Trbovelj na Štajarskem imela je biti neka pravda razsojena po mnenji, katero bi dala komisija. Toraj se pošlje taka komisija iz Celja in ta je imela opraviti s kmetom, kateri ni znal na ene besedice nemški. Komisija pa je bila sestavljena po navadi le iz takih, ki niso razumeli ne ene besedice slovenski. Se vé da se na ta način niso mogli nikakor porazumeti in vsa komisija bila bi brez vsega uspeha, ako bi k sreči ne bil prišel Čeh, kateri je komisijo in kmeta iz zadrege spravil in kmetu, dasiravno težko, dopovedal, kaj gospodje hočejo od njega vedeti, in gospodom, kaj kmet pové.

Da bi se take nepristojne stvari več ne godile, navetuje „Brencelj“, kteremu je dobro znano, da se nekteri gospodje, kateri se volijo v komisije po slovenskih deželah, po nobeni ceni nočejo naučiti potrebnega jim slovenskega jezika, sledeče naznanilo, katero naj se nabije po vsih plankah, voglih in hlevih tiste vasi, v katero ima priti kaka komisija.

Oznanilo.

Ker ima priti v to vas že v tekočem tednu komisija in ker je skoro gotovo, da noben ud te komisije ne bo razumil ne pičice slovenskega jezika, naj se vsi vaščani da bo zamogla komisija v tem kraju kaj opraviti in si ne bo zastonj dala poti plačati, do tistega dne nauče vsaj toliko nemški, da bodo zamogli komisijo popolnoma razumeti in jej dajati popolnoma natančne odgovore v nemškem jeziku.

Skušnja uči, da se cele vasi pri nas prej nauče nemščine, kakor en sam nemški uradnik slovenščine.

Če pa še to ne bo pomagalo, potem pa tudi „Brencelj“ ne vé nobenega sveta več.

Pred novo realko.

A. Zakaj li tukaj temu poslopju, ki je namenjeno za šole, zidajo tako visok stolp? Čemu jim bo neki?

B. Najbrž so ga zidali zato, da bo Dežman iz njega gledal, kdaj bode prišlo tistega 1½ milijona, kterega iz Dunaja pričakujejo.

V šoli.

Učitelj. Kakor sem vam že prej pravil, otroci, imajo zvezde tako lastnost, da se otrinjajo. Otrinji padajo na zemljo, toda pri tej priči vgasnejo, tako da jih ni videti. Ali je morda kdo izmed vas pa vendar-le že videl tak otrinjek?

Janez. Jaz sem jih videl že dosti.

Učitelj. Kje li? Kaki so bili?

Janez. Svitli kakor zlato ali pa bliščeči se, kakor srebro.

Učitelj. Kje, kje?

Janez. Na suknji našega okrajnega glavarja se že lesketa tak otrinjek. Čudno je le, da ga ne spravi iz obleke, ker se k suknji tako malo podá.

Naznanilo.

Podpisani naznanjajo s tem že naprej, da bodo povsod, kjer je mogoče s 40 glasovi priti do velike večine, gotovo zmagali, da bi toraj bile nasprotna agitacije vse brez uspeha; naj se zato nihče vmes ne meša ter si ne dela nepotrebnega truda in stroškov. Kajti mi smo mi in kjer nas je treba, tje nas pride 40.

Znani mogočnjaki.

Podučni pogovori.

Primož. Tolikokrat sem že slišal besedi: „poččkani papir“, pa vender še zdaj ne vem, kaj je to. Ali ti veš?

Lojze. Kaj pa, da vem. Vzemi si n. pr. v roke ljubljansko „Schulzeitung-o“, in videl boš „poččkani papir“. Bolje ti te reči ne morem raztolmačiti.

* * *

Primož. Lojze! Kaj pa je prav za prav tista dunajska „bérša“, ki je toliko šuma in homatij napravila zadnji čas med bogatini?

Lojze. Cenča! Ali še tega ne veš, kaj je „bérša“? Škoda, da si „vinski brat“! Prav natanko tega sicer tudi sam ne umem, ker, kakor veš, se nisem nikdar maral brigati za „bérso“, ampak vedno le rad sèrkal dobro vince. Čudim se pa sam, da so zavoljo tako malo vredne reči zamogli naj večji bogatini priti na kant. To je moralo šentano sila „bérse“ biti.

Iz šole po novi šegi.

Profesor. Slišali ste toraj, da je vse, kar Mozes pripoveduje o stvarjenji sveta, deloma izmišljeno, deloma pa napačno zasukano, tako, da v vseh Mozesovih knjigah skoro ni jedra resnice. Svet stoji že gotovo tisuče in tisuče let, to je dokazano po spisih novejših zgodovinarjev, kateri so po podzemeljskih in nadzemeljskih preiskavah prišli do spoznanja, da je bil Mozes le navaden bahač brez posebnih vednosti, ki še ni vedel, da se zemlja krog solnca vrti.

Učenec. Dovolite, gospod profesor, jaz ne verjamem, da bi bil Mozes mož plitve učenosti.

Profesor. Kako? Zakaj ne verjamete tega?

Učenec. I, no, ker nikjer ni brati, da bi bil on kdaj minister ali šolski svetovalec.

* * *

Profesor. — Po tem lahko previdite, kako prazna je vera, da Bog pošilja huda vremena, tresk, točo itd. Vse te stvari se nabirajo in delajo tem, kjer so elementi, iz katerih se morejo delati, ali naravne moči, ki jih ná-se vlečejo. Konsekventno so, se vé da, tudi vse procesije in shodi, ki se napravljajo za odvrnitev takih nesreč, brez vsega uspeha in odvrčajo ljudi od dela ter jih vadijo le-nobo pasti.

Učenec. Toraj molitev nikdar nič ne pomaga?

Profesor. Sama na sebi ne.

Učenec. Če je taka, bom pa svoji materi, ki vedno molijo za pravo spoznanje mojih učiteljev, rekel, da tega odslej treba ni, ker je tako vse zastoj.

„Brencelj“ piše.

Gosp. J. L. v Ž. Hvala za poslano! Kakor vidite, vgodno. Le kar se tiče dr. Tineta, recimo; „De mortuis nil nisi bene.“ Dr. Tine se je sam pokopal, mi smo ga le slovesno spravili „ad patres.“ Bog mu daj srečo in pamet, za zdaj je politično „ad acta“ dejan, toraj bi bilo neusmiljeno, nekršansko, če bi vedno le po njegovi koži bobnali. Le zaradi tega sem Vaše sicer jako osoljene vrstice na stran položil, vsaj za zdaj še. Če bo dr. Tine začel zopet brskati, ga bova pa zopet malo požgčkala ali popraskala.

Gosp. F. B. v D. v. Za Vas so se letošnje številke, kakor za vse sploh, oddale na pošto; da niste vsih prejeli, bo

naj brž kriva Vaša ali kaka druga pošta. Reklamirani številki ste se Vam poslali.

Gosp. M. J. v G. v. Ravno tako. Splošno se mi pa čudno zdi, da so imele nekatere pošte tak „apetit“ do „Ričeta iz Žabjeka“, da več ko 30 porcij ni prišlo pravim v roke, in so se morale vdrugeč poslati. No, da jim je le dobro teknil, saj je bilo nekoliko več prištavljenega in kuhanega, kakor naročenega.

Gosp. J. R. v L. Vi in „več enakomiselnih“ želite, da bi „Brencelj“ sčasoma naslikal obraze vseh nagajivih „Narodovcev“, da bi jih potem lahko vsak poznal. Težavno bi to res ne bilo, ker jih je jako malo, vendar kaj bo svet rekel, če bo „Brencelj“ tratil svoj čas in prostor z obrazi, kakor je n. pr. Jurčič ali kdo drugi njegove velikosti! Dokler je še kaj gadov, ne bomo muh lovili in na igle natikali.

Gosp. L. G. v. M. Prava je vaša. Ti ljudje so taki, kakor Bavarec, ki je rekel: „Ja, ja, das Hinüberschiessen wär schon recht, wenn das Herüberschiessen nicht wär.“

„Brencelj“ svojim.

Bliža se konec prve polovice petega leta, kar se je „Brencelj“ izlegel in jel brenčati v grozno jezo nemškutarjev in drugih nerodnih ljudi, kateri so mu že dostikrat po življenji stregli in mu še strežejo, in sicer v domačem, kakor v tujem taboru. Še dvojčki bodo pribrenčali v tej polovici, potlej se pa začne druga polovica, t. j. čas za vse tiste, ki so si to muho ali — po „Narodu“ — narodno žabo le za pol leta najeli, zopet seči v žep in se na novo odkupiti ali prikupiti ji. Cena je vsakemu znana in se bere „Brenceljnu“ tudi na čelu, toraj Vam ni ravno prevelika težava, ustreči njegovim srčnim željam.

V poslednji številki je bil „Brencelj“ obljubil, da se bo ta mesec še dvakrat, toraj vse skup trikrat svetu prikazal. Toda „Brencelj“ obrača, državni pravdnik pa obrne, češ, da „Brenceljnu“ ni dovoljeno, večkrat kakor po dvakrat na mesec leteti med svet; zato se je „Brencelj“, kakor že večkrat, tudi zdaj zlegal, dasiravno za to laž ni vedel. Zdaj pa res ne more drugače, kakor da bo pribrenčal s številčkama 11. in 12. v prvih dneh julija in potem bo šlo vse po stari navadi, da se bomo namreč vsak mesec po dvakrat videli.

Še nekaj boste pogrešili v današnjem listu, namreč podobe; da je pa čisto brez vse „pomalane“ obleke, temu je kriv dunajski risar, kateri mu je nenadoma zbolel; zato bo pa „Brencelj“ drugi pot bolj „pisan“, ker bo obesil ná-se obe podobi, za zdaj namenjeno in pa novo. Oba bosta jako lepa „pildka“, da se bo kaj „za smejati.“

In tako je „Brencelj“ povedal svoje, Vi drugi storite pa svoje; posebno tisti, katerim še dozda ni prišlo na misel, da „Brencelj“ ne živi toliko od zaostale, kolikor od plačane naročnine, naj si to k srcu vzamejo, da se bo enkrat tudi „Brencelj“ svojega življenja veselil in ne samo njegovi sovražniki, ktere naj kmalu pamet sreča.